ПРОЦЕДУРА

ЗА РЕАГИРАНЕ ПРИ РАЗКРИВАНЕ НА НЕЗАКОНЕН ПРЕНОС/ПРЕВОЗ НА ЯДРЕН МАТЕРИАЛ, РАДИОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА ИЛИ РАДИОАКТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ В ЗОНИТЕ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ЛЕТИЩА, ПРИСТАНИЩА И ГРАНИЧНИТЕ КОНТРОЛНО-ПРОПУСКАТЕЛНИ ПУНКТОВЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

гр. София
Юни 2019 г.

Съдържание

I. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ 3

II. КОРЕКЦИИ 3

III. СЪКРАЩЕНИЯ 4

IV. ДЕФИНИЦИИ 5

V. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ 7

1. Обхват 7

2. Цели 7

VI. УСЛОВИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА 7

VII. ДЕЙСТВИЯ НА РЕАГИРАЩИТЕ ОРГАНИ 9

VIII. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА РЕАГИРАНЕТО 11

IX. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА 12

X. СВЪРЗАНИ ДОКУМЕНТИ 12

XI. КОНТАКТИ 12

***ПРИЛОЖЕНИЕ № 1* 14**

***ПРИЛОЖЕНИЕ № 2* 16**

***ПРИЛОЖЕНИЕ № 3* 17**

***ПРИЛОЖЕНИЕ № 4* 18**

I. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

№ по ред	Ведомство	Дата на изпращане	Подпис

II. КОРЕКЦИИ

№ по ред	Корекция	Стр.	Нанесъл корекцията	Дата	Подпис

III. СЪКРАЩЕНИЯ

АЯР	-	Агенция за ядрено регулиране;
ГКПП	-	Граничен контролно-пропускателен пункт;
ГДГП	-	Главна дирекция „Гранична полиция“;
ГДНП	-	Главна дирекция „Национална полиция“;
ГДПБЗН	-	Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението”;
ДАНС	-	Държавна агенция „Национална сигурност“;
ДУВС	-	Дистанционно управляемо въздухоплавателно средство
ДП РАО	-	Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци”;
ИЙЛ	-	Източник на йонизиращо лъчение (източник);
ИЯИЯЕ - БАН	-	Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика към Българска академия на науките
МЗ	-	Министерство на здравеопазването;
МЕ	-	Министерство на енергетиката;
МЦР	-	Мобилен център за разследване;
НСлС	-	Национална следствена служба;
НЦРРЗ	-	Национален център по радиобиология и радиационна защита;
ОДЦ	-	Оперативния дежурен център;
РЗИ	-	Регионална здравна инспекция;
РВ	-	Радиоактивни вещества;
РИ	-	Радиоактивен източник;
РМ	-	Радиоактивни материали;
РДПБЗН	-	Регионалните дирекции “Пожарна безопасност и защита на населението”;
РДГП	-	Регионалните дирекции „Гранична полиция“;
СППХРАО	-	Специализирано поделение „Постоянно хранилище за РАО – Нови хан“ към ДП РАО;
ТДНС	-	Териториални дирекции „Национална сигурност“;
ДУВС	-	Дистанционно управляемо въздухоплавателно средство
ЯМ	-	Ядрен материал;

IV. ДЕФИНИЦИИ

Мощност на амбиентния дозов еквивалент е **мощност на дозата**, измерена във въздуха с подходящо средство за измерване на йонизиращи лъчения в дадена точка на радиационно поле (мерна единица - μSv/h, mSv/h или Sv/h);

Деконтаминация (дезактивация) е отстраняване или намаляване на нивото на радиоактивно замърсяване с физични или химични средства.

Компетентен орган са национални органи, определени със закон с правомощия за контрол на физическата защита, радиационната защита на хората и на околната среда, и на безопасността на източниците на йонизиращи лъчения.

Съгласно **Виенска конвенция за гражданска отговорност за ядрена вреда**:

- **Ядрен материал** е: (I) ядрено гориво, освен естествен или обеднен уран, способен да произвежда енергия, чрез самоподдържаща се ядрена верижна реакция на делене извън ядрен реактор самостоятелно или в комбинация с друг материал; и (II) радиоактивни продукти или отпадъци.

- **Ядрено гориво** - всеки материал, който е способен да произвежда енергия чрез самоподдържаща се ядрена верижна реакция на делене.

- **Радиоактивни продукти** са всички радиоактивни материали, получени при производството или използването на ядрено гориво, или всеки материал, станал радиоактивен под действието на облъчване, свързано с производството или използването на ядрено гориво, с изключение на радиоизотопите, които са достигнали краен етап на производство, така че са станали годни за използване за всякакви научни, медицински, земеделски, търговски или промишлени цели.

Източник на йонизиращо лъчение ИЙЛ (източник): радиоактивно вещество, апарат, уредба, изделие, инсталация или съоръжение, които имат способност да излъчват йонизиращи лъчения или да отделят радиоактивни вещества (с изключение на ядрените съоръжения).

Йонизиращо лъчение (лъчение) е предаване на енергия под формата на частици или електромагнитни вълни с дължина на вълната до 100 нанометра, или честота над 3 x 10^{15}Hz включително, способни да създават йони пряко или непряко.

Радиоактивно вещество, съгласно Закона за безопасно използване на ядрената енергия е вещество, съдържащо един или няколко радионуклида, чиято активност или специфична активност не могат да се пренебрегнат от гледна точка на радиационната защита.

Радиоактивен източник е източник, чиито свойства да излъчва йонизиращи лъчения се дължат единствено на съдържащите се в него радионуклиди.

Радиоактивен материал е материал, съдържащ в състава си радиоактивни вещества.

Радиоактивен отпадък е радиоактивно вещество в газообразна, течна или твърда форма, чието по-нататъшно използване не се предвижда от лицензианта или титуляра на разрешение и което се контролира от Агенцията като радиоактивен отпадък, съгласно ЗБИЯЕ.

Специален ядрен материал е плутоний - 239, уран - 233, уран, обогатен с изотопите

U-235 или U-233, и всякакъв друг материал, съдържащ един или няколко от изброените радионуклиди.

Незаконен превоз е превозване/транспортиране на ядрен материал, радиоактивно вещество или радиоактивен източник през зоните на международните летища и пристанища и граничните контролно-пропускателни пунктове, който се осъществява без съответните разрешения, издадени от АЯР, или е в нарушение на международни договори и споразумения, по които Република България е страна.

Инцидент е събитие, реалните или потенциалните последствия, от което не могат да бъдат пренебрегнати от гледна точка на ядрената безопасност и/или радиационната защита.

Превоз е промяна на местонахождението на даден товар, съдържащ ядрен материал, отработено гориво, радиоактивни отпадъци и други радиоактивни вещества, от мястото на произход на товара до мястото на неговото предназначение. Дейността "превоз" включва всички дейности по подготовката на товара за изпращане, дейностите, свързани с товаренето, превозването, разтоварването и получаването му, включително транзитен престой и временно съхраняване на товара, ако са наложителни.

Радиационна защита е комплекс от организационни и технически мерки, предназначени за защита на хората от облъчване с йонизиращи лъчения, включително осигуряване безопасността на източници на йонизиращи лъчения и дейностите с тях, тоест осигуряване на минимален риск от необосновано облъчване, минимален брой облъчвани лица, минимално облъчване на хора без надвишаване на установените граници на дозите, предотвратяване на радиационни аварии и ограничаване на последиците от тях.

Радиационен риск е вероятността за възникване на вредно въздействие върху здравето на човек или неговото потомство, в резултат на облъчване с йонизиращи лъчения.

Съхраняване е складирането на ядрен материал или радиоактивни вещества, включително на отработено гориво или радиоактивни отпадъци, в съоръжение, което осигурява ограничаване на тяхното въздействие, с намерение за извличането им.

Безстопанствен източник означава радиоактивен източник, който нито е освободен от регулаторен контрол, нито е поставен под такъв, например поради това, че никога не е бил обект на регулаторен контрол или поради това, че е бил изоставен, изгубен, поставен не където трябва, откраднат или прехвърлен по някакъв начин без съответното разрешение.

V. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Обхват

1.1. Настоящата процедура определя реда и действията за реагиране на компетентните органи при незаконен превоз/пренос на ЯМ, РВ или РИ в зоните на международните летища и пристанища и граничните контролно-пропускателни пунктове на Република България в съответствие с възложените им функции, задачи и правомощия по закон, както следва:

1.1.1. на полицейските органи, осъществяващи граничен контрол в зоните на международните летища, пристанища и граничните контролно-пропускателни пунктове (местно ниво);

1.1.2. на служители от териториалните структури на МВР, съответната общинска администрация и екипи на ЦСМП (местно ниво); на служители в Областните дирекции на МВР, съответната областна администрация, ТДНС, РДПБЗН, Районна прокуратура, НЦРРЗ и РЗИ с отдели за „Радиационен контрол“ (регионално ниво).

1.1.3. на служители в МВР (ГДГП, ГДНП и ГДПБЗН), ДАНС, НСлС, АЯР, МЗ, МЕ и ДПРАО (национално ниво).

2. Цели:

2.1. Целта на реагирането е да се предотврати или минимизира радиационния риск и да се осигури радиационна защита в случай на незаконен превоз/пренос на ЯМ, РВ или РИ през международните летища и пристанища и зоните на ГКПП в страната за:

2.1.1. длъжностните лица, пребиваващи в зоните им;

2.1.2. пътуващи и други лица, преминаващи или пребиваващи през тези зони и транспортни средства;

2.1.3. работната среда и прилежащата околна среда.

VI. УСЛОВИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

1. Процедурата за реагиране се въвежда при установяване на:

1.1. лицето, осъществяващо преноса/превоза на радиоактивни вещества или радиоактивни източници не представи пред органите за граничен контрол необходими и достатъчни документи, легализиращи преноса/превоза през граница.

1.2. мощност на амбиентния дозов еквивалент на радиоактивното вещество/източник е по-висока от стойността, вписана в документите, легализиращи преноса/превоза му.

1.3. превозът се осъществява при отклонение от условията, определени в разрешителните актове, отклонение от разрешен маршрут (ГКПП), различни от вписаните в разрешителния документ водач и/или транспортното средство, извън разрешения срок или друго.

1.4. при рутинен радиационен контрол от полицейските органи, осъществяващи граничен контрол, е установен пренос/превоз на ЯМ, РВ или РИ, при което:

1.4.1. измерената мощност на амбиентния дозов еквивалент на повърхността на транспортно средство, превозващо товар с повишено съдържание на естествени радионуклиди

(NORM), превишава 3 пъти локалната стойност на естествения радиационен фон;

1.4.2. идентифицирано е РВ с техногенен (изкуствен) произход, което не следва да се съдържа в пренасяните вещи/превозвания товар;

1.4.3. идентифициран е специален ядрен материал;

1.4.4. системите за радиационен контрол отчитат наличие на неутронно лъчение, извън случаите на легален транспорт на радиоактивни вещества, излъчващи този вид йонизиращо лъчение;

1.4.5. установено е наличие на РВ/РИ в метални отпадъци (скрап);

1.5. при служебен оглед или преглед на товари се установят опаковки, обозначени със знаци и надписи за радиоактивност, чийто превоз не се придружава от надлежни разрешителни документи.

1.6. установено е използване на източници на йонизиращи лъчения в зоните на ГКПП, международните летища и пристанища, в нарушение на условията на издадените от АЯР разрешителни и лицензионни документи, или ако не бъдат представени такива документи.

2. Процедурата за реагиране се въвежда в действие от началника на дежурната смяна в ГКПП, след доклад от длъжностно лице от службите за задължителен граничен контрол, констатирали проява на някой от горните случаи, след като се увери в истинността на докладваните обстоятелства.

3. Действията по Процедурата се извършват съгласно Приложение 2

VII. РЕД ЗА РЕАГИРАНЕ ПРИ ВЪВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА В ДЕЙСТВИЕ.

1. Първоначални мерки за безопасност.

1.1. Началникът на дежурната смяна в ГКПП разпорежда мерки за безопасност, както следва:

1.1.1. извеждане на специално определено място, различно от основното трасе за движение през ГКПП или зоната на международното летище, или пристанище, на транспортното средство, използвано за превоз на ЯМ, РВ или РИ разделено от свързаните с него лица (свързани с транспортното средство лица са: пътници, водачи, екипаж, охрана и др. подобни);

1.1.2. отвеждане на специално определено място, различно от основното трасе за движение през ГКПП или зоната на международното летище, или пристанище, на лицето/лицата, пренасящи ЯМ, РВ или РИ;

1.1.3. обозначаване с полицейски знаци и/или полицейска лента, и знака за радиационна опасност на зона с контролиран достъп до ЯМ, РВ или РИ, външната границата на която се обособява при мощност на еквивалентната доза, равна на локалната стойност на естествения радиационен фон;

1.1.4. поставяне под разделен полицейски надзор на свързаните с преноса/превоза на ЯМ, РВ или РИ лица и транспортни средства.

2. Уведомяване и докладване за въвеждане в действие на процедурата.

2.1. След изпълнение на първоначалните мерки за безопасност, началникът на

дежурната смяна в ГКПП незабавно уведомява оперативния център на съответната РДПБЗН и дежурните на съответната РЗИ/НЦРРЗ, съгласно Приложение № 1 за въведената в действие процедура.

2.2. Началникът на дежурната смяна в ГКПП уведомява за въведената в действие процедура прекия си началник и докладва по установения ред в ОДЦ – РДГП, и в ОДЦ – ГДГП.

2.3. След получаването на доклада в ОДЦ – ГДГП, същият незабавно се изпраща по електронна поща или факс до АЯР, МЗ, НЦРРЗ и до Оперативен дежурен център при ДАНС, за сведение.

VIII. ДЕЙСТВИЯ НА РЕАГИРАЩИТЕ ОРГАНИ

1. След уведомяването по раздел VII, т. 2.1. от РДПБЗН се изпраща екип за извършване на радиометрично обследване и оценка на обстановката, с цел реализиране на допълнителни мерки за радиационна защита на място и за определяне на границите на зоната за сигурност, и зоната с контролиран достъп, съгласно Приложение № 3.

2. Полицейските органи, осъществяващи граничен контрол, осигуряват охрана и пропускателен режим в зоната с контролиран достъп.

3. Екипът на РДПБЗН, след извършване на необходимите измервания в района, изготвя протокол за радиометрично обследване и оценка на обстановката Приложение № 4.

4. Изготвеният протокол по раздел VIII, т. 3 се предоставя на началника на дежурната смяна на ГКПП. Протоколът се изпраща незабавно до компетентната РЗИ/НЦРРЗ, АЯР, МЗ и ОДЦ-ДАНС по реда на раздел VII, т. 2.2. и т. 2.3.

5. В случай, че при извършените измервания от екипите на РДПБЗН не е отчетено завишаване на радиационния фон над естествения и не е открит ЯМ, РВ или РИ, и не е установено радиоактивно замърсяване или опасност от такова, както и при липса на други основания за недопускане до територията на страната, или за излизане от страната, лицето/лицата и/или превозното средство се пропускат от полицейските органи, осъществяващи граничен контрол.

6. Началникът на дежурната смяна в ГКПП незабавно докладва в ОДЦ-РДГП и в ОДЦ-ГДГП за взетото от него решение за пропускане на лицето/лицата и/или превозното средство, респективно за прекратяване на процедурата за реагиране. ОДЦ – ГДГП незабавно изпраща информация за прекратяването на процедурата по електронна поща или факс до компетентната РЗИ/НЦРРЗ, МЗ, АЯР и ОДЦ-ДАНС.

7. При потвърждаване наличието на някое от условията за въвеждане в действие на процедурата или наличие на заключения в констативните документи за опасност от радиоактивно замърсяване, началникът на смяна в ГКПП незабавно докладва в ОДЦ-РДГП и в ОДЦ-ГДГП, като се прилагат копия от съответните документи. ОДЦ – ГДГП, веднага изпраща получените документи по електронна поща или факс до АЯР, МЗ и до ОДЦ-ДАНС, за предприемане на действия от тяхна страна по компетентност.

8. РЗИ/НЦРРЗ дават писмено становище по извършеното до момента и/или разпореждат предприемане на мерки за защита на реагиращите екипи от МВР, персонала на съответните обекти и населението.

9. Ръководителят на екипа от РДПБЗН ръководи действията за изпълнение на разпорежданията по раздел VIII, т. 8, за предприемане на мерки за защита на реагиращите екипи от МВР, персонала на съответните обекти и населението.

10. В случаите по раздел VIII, т. 7, след запознаване с получените материали и извършване на допълнителни проверки, в рамките на своята компетентност АЯР и/или съответната РЗИ/НЦРРЗ дават писмено становище, относно това дали превозът на установените ЯМ, РВ или РИ подлежи на регулиране. Ако подлежи, не се допуска преминаване на товара през ГКПП.

11. При наличие на данни за престъпление началникът на смяна в ГКПП взема мерки за запазване на местопроизшествието и докладва в ОДЧ на ГПУ, ОДЦ-РДГП и в ОДЦ-ГДГП. ОДЦ-ГДГП уведомява ОДЦ на НСлС, а ОДЧ на ГПУ уведомява дежурния прокурор от съответната първоинстанционна прокуратура, на когото се предоставят наличните данни за:

11.1 откритите ЯМ, РВ или РИ;

11.2 собственик, изпращач, получател, превозно средство, превозвач, преносител;

11.3 наличие/липса на разрешение от АЯР или МЗ за превоз/внос/износ на ЯМ, РВ или РИ.

11.4 извършените от екипа на РДПБЗН измервания с радиометрична и дозиметрична апаратура.

11.5 дадените писмени становища/разпореждания от АЯР и/или РЗИ/НЦРРЗ (ако има такива).

12. Ако прокурорът образува досъдебно производство, възлага разследването на следовател при НСлС и незабавно изпраща постановлението за образуване в ОДЦ на НСлС по електронната поща или факс, съгласно Плана за действие при особено сериозни произшествия, утвърден от директора на НСлС. Дежурният служител при ОДЦ на НСлС незабавно уведомява членовете на дежурния екип следователи от НСлС.

13. В зоната с контролиран достъп около зоната за сигурност се допускат следователите от дежурния екип от НСлС, придружавани от служители от отдел "Криминален" при НСлС с МЦР, за извършване на необходимите действия по разследване (оглед на местопроизшествието и свързаните с него фото- и видеозаснемане, с използване на ДУВС, описване на откритите и иззети следи и веществени доказателства, отразяване на тяхното местоположение и номерация в протокола за оглед, назначаване на експертизи). При необходимост от извършване на действия по разследване в зоната за сигурност, задължително се спазват изискванията за радиационна защита.

14. Веществените доказателства (откритите ЯМ или РВ) трябва да бъдат запечатани и транспортирани, при спазване на правилата за радиационна безопасност, и оставени на съхранение в местата, посочени от наблюдаващия прокурор или следователя от НСлС (съобразно разпоредбата на чл. 110, ал. 1 Наказателно-процесуален кодекс - НПК). При назначаване на експертиза, веществените доказателства се изпращат заедно с протокол от първоначално радиометрично обследване и писмено съгласие от АЯР за приемане на ИЯИЯЕ-БАН или друга акредитирана лаборатория за временно съхранение и експертно изследване.

15. Ако прокурорът откаже да образува досъдебно производство (на основание чл. 213, ал. 1 НПК), уведомява началника на съответното ГКПП направило съобщението, като му

изпраща постановление за отказ да се образува досъдебно производство, с което се разпорежда и по отношение на намерените ЯМ, РВ или РИ.

16. ЯМ, РВ или РИ, които не са предмет на досъдебното производство се превозват и предават на СП ПХРАО - Нови хан към ДПРАО, съгласно изискванията на Наредбата за условията и реда за предаване на РАО на ДПРАО и/или дадените указания от председателя на АЯР при безстопанствени източници.

17. ЯМ, РВ или РИ, по т. 16 се предават от началника на дежурната смяна на ГКПП или друго длъжностно лице от състава на ГКПП/ГПУ на представители на СП ПХРАО – Нови хан към ДПРАО или на друго юридическо лице, притежаващо разрешение за временно съхраняване на радиоактивни вещества, съобразно публичните регистри на интернет страницата на АЯР. Предаването се документира с двустранно подписан приемо-предавателен протокол.

18. РЗИ/НЦРРЗ оценяват данните от индивидуалния дозиметричен контрол на участниците, като при необходимост организират общ дозиметричен контрол и събирането на информация за получените дози от лицата в зоната за сигурност, и зоната с контролиран достъп с цел извършване на окончателна оценка на вида на облъчването, и лъчевото натоварване. При необходимост, извършва медицинското осигуряване на пострадалите лица.

19. При констатиране на замърсяване с радиоактивни вещества, лицата участвали в транспортирането на ЯМ, РВ или РИ се подлагат на деконтаминация от дежурния екип на РДПБЗН и на радиологично обследване от НЦРРЗ.

IX.ПРЕКРАТЯВАНЕ НА РЕАГИРАНЕТО

1. В обекта (международно летище, пристанище или ГКПП) реагирането приключва, когато:

1.1 лицето/лицата и/или превозното средство са пропуснати/освободени, на база извършените измервания от екипите на РДПБЗН, при които не е отчетено завишаване на радиационния фон над естествения и не е открит ЯМ, РВ или РИ, и не е установено радиоактивно замърсяване или опасност от такова;

1.2 лицето/лицата и/или превозното средство не са допуснати да влязат на територията на страната на съответното законово основание;

1.3 РВ или РИ са изнесени от зоната му и са изпълнени предписанията на органите по компетентност.

2. За край на реагирането по процедура се счита моментът, в който радиоактивните вещества и РИ, са предадени на СП ПХРАО - Нови хан към ДПРАО или на юридическо лице, притежаващо разрешение за временно съхраняване на радиоактивни вещества, съобразно публичните регистри на интернет страницата на АЯР.

X.АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

Процедурата се поддържа в актуално състояние от МВР, във взаимодействие с други компетентни звена, служби и оперативни структури на изпълнителната власт, ангажирани с изпълнението й.

XI.СВЪРЗАНИДОКУМЕНТИ:

- Наказателен кодекс в сила от 01.05.1968 г. последно изм. и доп. ДВ. бр.16 от 22 Февруари 2019г.;
- Наказателно-процесуален кодекс в сила от 29.04.2006 г.,последно доп. ДВ. бр.16 от 22 Февруари 2019 г.;
- Закон за безопасно използване на ядрената енергия в силаот 28 Юни 2002г., последно изм. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г.;
- Закон за МВР в сила от 01.05.2006 г. последно изм. и доп. ДВ. бр. 34 от 23 Април 2019г.;
- Закон за защита при бедствия в сила от 19.12.2006 г. последно изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018 г.;
- Закон за здравето в сила от 01.01.2005 г. последно изм. ДВ. бр. 24 от 22 Март 2019 г.;
- Наредбата за радиационна защита приета с ПМС № 20 от 14.02.2018 г., обн., ДВ, бр. 16 от 20.02.2018 г., в сила от 20.02.2018 г.;
- Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария - Обн., ДВ, бр. 94 от 29.11.2011 г., в сила от 29.11.2011 г.;
- Наредба за условията и реда за извършване на превоз на радиоактивни вещества, в сила от 13.07.2005 г. последно изм. и доп. ДВ. бр.13от 14 Февруари 2014г.;
- Наредбата за условията и реда за предаване на РАО на ДПРАО приета с ПМС 35 от 20.02.2015 г., обн. ДВ, бр. 16 от 27.02.2015 г.

XII.КОНТАКТИ:

Дежурен ОДЦ-ГДГП

Телефон: 02/983 18 65, 02/982 42 62
fax: 02/988 58 67
e-mail: nsgp@mvr.bg

Дежурен НОЦ-ГДПБЗН

Телефон: 02/ 98 21 160 и 02/ 98 21 161
fax: 02/ 862 60 24
e-mail:fscp-noc@mvr.bg

Дежурен АЯР

Телефон: 0887 277 434, 02/ 9406888
fax: 02/ 9406889
02/ 8707069
e-mail:emergen@bnra.bg

Оперативен дежурен център при НСлС (ОДЦ-НСлС)

02/9826-666, 667;
0888/31-75-40;
телефон от системата ТЕТРА - № 2-70-17
факс/тел. 02/982-6665;
email: dcenter@nsls.bg

Дежурен ДАНС

Телефон: 02 / 814 7109
fax: 02/963 21 88 и 02/814 7876
e-mail: dans@dans.bg
e-mail на Национален координационен център по контрапролиферация:
ncccp@dans.bg

Дежурен МЗ:

тел. 02/ 8050 300, 0888 33 45 45
fax: 02/ 8050 306
e-mail: dejuren@mh.government.bg

Дежурен НЦРРЗ
0878 124 657
0878 124 367
0878 124 346
e-mail:jdjounova@ncrrp.org
a.todorova@ncrrp.org

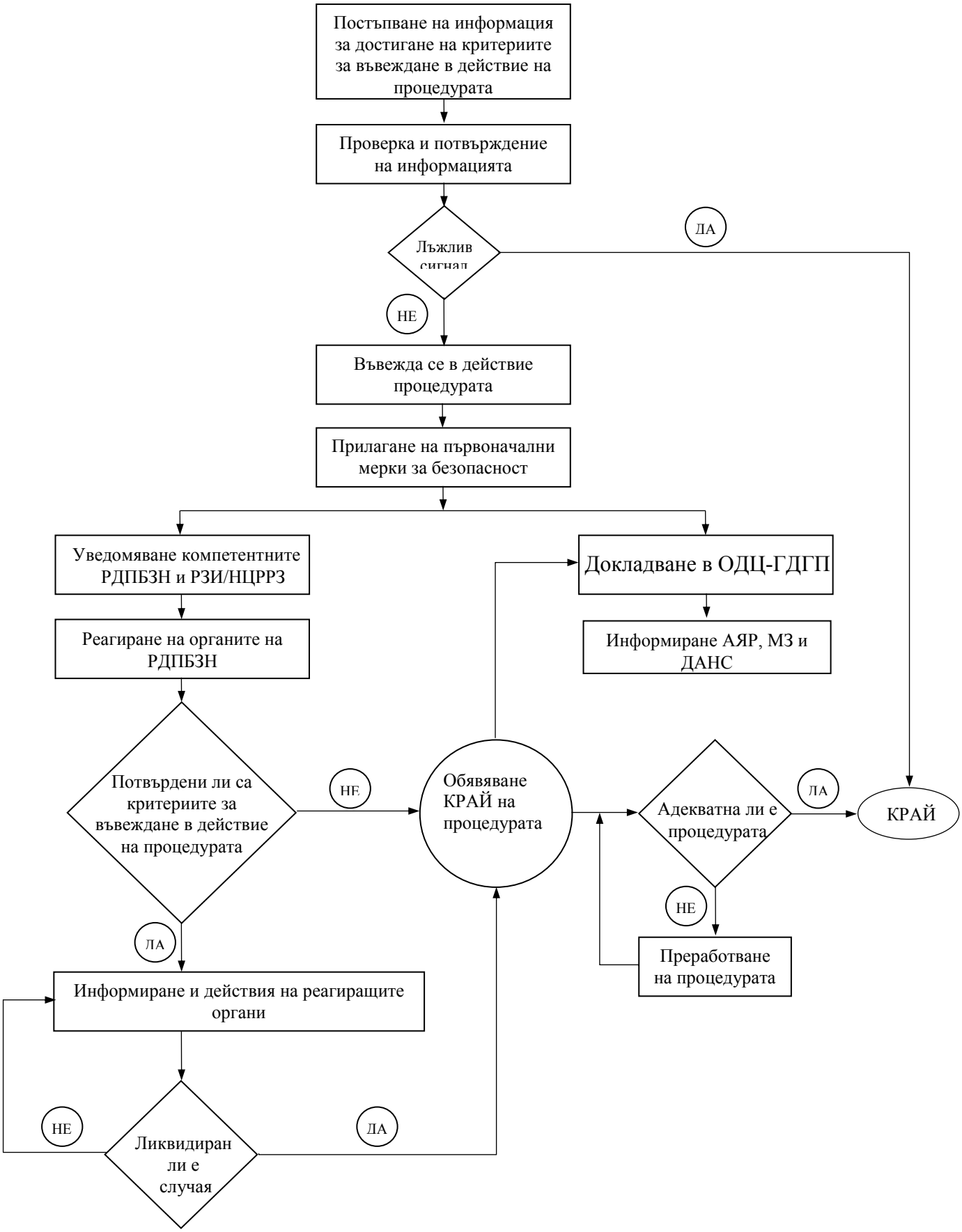
ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

№	Гранични контролно-пропускателни пунктове	РДПБЗН	Регионални здравни инспекции (РЗИ) с отдели за „Радиационен контрол“
1.	1.1. ГКПП Лом	**Монтана** 096/301606 *fire-oc-montana@mvr.bg*	**РЗИ - Враца** тел.: (092) 626377 факс: (092) 665 061 e-mail: rzi@rzi-vratsa.com
	1.2. ГКПП Оряхово	**Враца** 092/661035 *fire-oc-vratsa@mvr.bg*	
	1.3. ГКПП Сомовит – Никопол	**Плевен** 064/802221 *fire-oc-pleven@mvr.bg*	
	1.4. ГКПП Видин 1.5. ГКПП Брегово 1.6. ГКПП Връшка чука	**Видин** 094/600016 *fire-rd-vidin@mvr.bg*	
2.	2.1. ГКПП Свищов 2.2. ГКПП Аерогара Горна Оряховица	**Велико Търново** 062/620020 *fire-oc-vtarnovo@mvr.bg*	**РЗИ – Русе** тел. факс: 082/ 825 623 e-mail: rzi@rzi-ruse.com
	2.3. ГКПП Русе	**Русе** 082/882358 *fire-pgsd-ruse@mvr.bg*	
	2.4. ГКПП Тутракан 2.5. ГКПП Силистра 2.6. ГКПП Кайнарджа	**Силистра** 086/821644 *fire-oc-silistra@mvr.bg*	
3.	3.1. ГКПП Кардам 3.2. ГКПП Крушари 3.3. ГКПП Дуранкулак 3.4. ГКПП Балчик	**Добрич** 058/600849 *fire-oc-dobrich@mvr.bg*	**РЗИ - Варна** тел.: 052/ 665 217 факс: 052/634 648 e-mail: office@rzi-varna.com
	3.5. ГКПП Пристанище Варна 3.6. ГКПП Аерогара Варна	**Варна** 052/615112 *fire-oc-varna@mvr.bg*	
4.	4.1. ГКПП Капитан Андреево 4.2. ГКПП Капитан Петко войвода 4.3. ГКПП Ивайловград	**Хасково** 038/640662 *fire-oc-haskovo@mvr.bg*	**РЗИ - Пловдив** тел.: 032/ 649 000 факс: 032/ 643 438 e-mail: rzipd@plov.net
	4.4. ГКПП Маказа	**Кърджали** 0361/61516 *fire-oc-kardjali@mvr.bg*	
	4.5. ГКПП Златоград	**Смолян** 0301/83112 *fire-oc-smolyan@mvr.bg*	
	4.6. ГКПП Аерогара Пловдив	**Пловдив** 032/632203 *fire-oc-plovdiv@mvr.bg*	

5.	5.1. ГКПП Лесово	**Ямбол** 046/662005 *fire-oc-yambol@mvr.bg*	**РЗИ - Бургас** тел.: (056) 807302 факс (056) 816261 e-mail:rzi@rzi-burgas.com
	5.2. ГКПП Малко Търново 5.3. ГКПП Пристанище Царево 5.4. ГКПП Пристанище Бургас 5.5. ГКПП Аерогара Бургас	**Бургас** 056/844244 *fire-oc-burgas@mvr.bg*	
6.	6.1. ГКПП Калотина	**София област** - 02/9875112 *fire-oc-sofia-obl@mvr.bg*	**НЦРРЗ** 0878 124 657 0878 124 367 0878 124 346 e-mail: ncrrp@ncrrp.org
	6.2. ГКПП Стрезимировци	**Перник** 076/602727 *fire-oc-pernik@mvr.bg*	
	6.3. ГКПП Олтоманци 6.4. ГКПП Гюешево	**Кюстендил** 057/550160 *fire-oc-kustendil@mvr.bg*	
	6.5. ГКПП Станке Лисичково 6.6. ГКПП Златарево 6.7. ГКПП Кулата 6.8. ГКПП Илинден	**Благоевград** 073/830410 *fire-oc-blagoevgrad@mvr.bg*	
	6.9. ГКПП Аерогара София	**София град** 02/9882225 *fire-oc-sofia@mvr.bg*	

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Логична схема за действие

ПРИЛОЖЕНИЕ№3

Схематично представяне на обособяването на зони за аварийно планиране

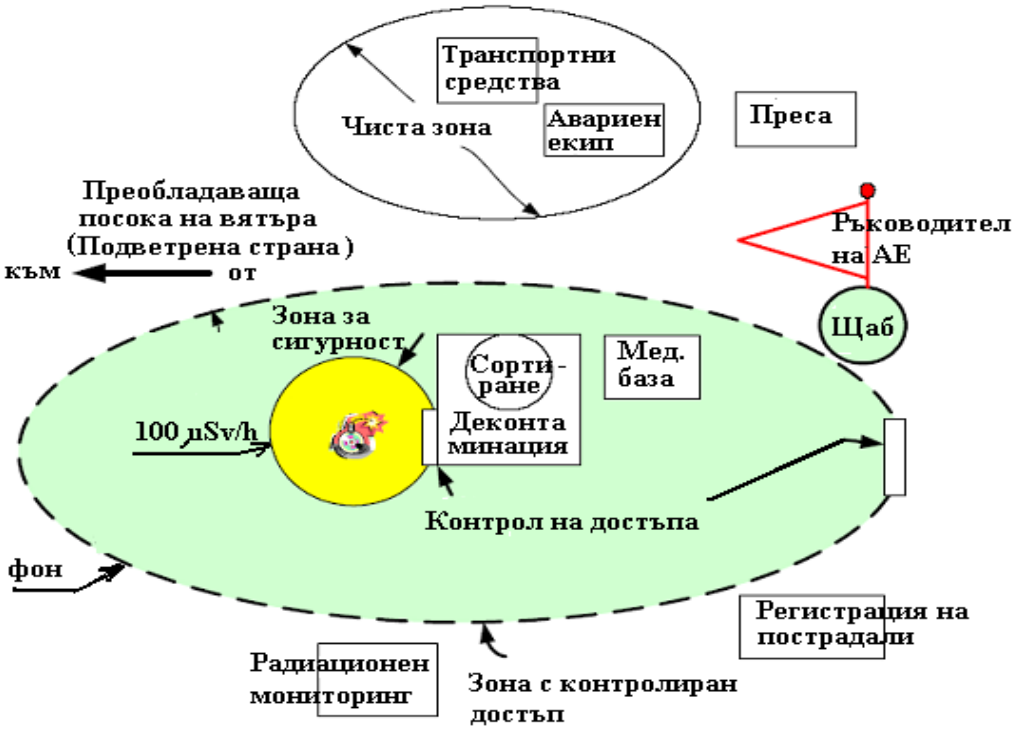
Обособяват се две зони:

Зона за сигурност, външната граница, на която се обособява при:

а) мощност на амбиентния дозов еквивалент по-малка или равна на 100 μSv/h; в тази зона се изисква радиационен контрол при напускането ѝ;

б) повърхностното замърсяване не надвишава 1000 part./cm^2.min за бета-радионуклиди и нискотоксични алфа-радионуклиди и 100 part./cm^2.min за всички останали групи на радиотоксичност на алфа-радионуклиди;

Зона с контролиран достъп, външната граница, на която се обособява при мощност на амбиентния дозов еквивалент равна на локалната стойност на естествения радиационен фон. В тази зона не се допускат хора и животни.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО”
РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА ЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” -
……..

Рег. №....., екз. №.....
.....2019 г.

П Р О Т О К О Л
за радиометрично обследване

Извършено измерване в ……..часа на ……20…г.
Място на измерване:
……
……
(населено място, обект, цех, съоръжение/апарат, други данни)

Цел на измерването:
……
……

Използвана радиометрична и дозиметрична апаратура:
……
……
……*(марка, модел, фабричен номер, номер на протокола от метрологичното свидетелство за годност)*

Резултати от измерванията:
- естествен радиационен фон в района на инцидента…….....µSv/h
- мощност на еквивалентната доза на източника (те) на йонизиращо лъчение:
Контактно:……/….……µSv/h; **На 10 см**……/…… µSv/h; **На 1м**……/……...µSv/h
(измерена стойност)

- неутронен поток: ……CPS, на разстояние: ……..м.
- вид на радиоактивното замърсяване: точково / по площ / равномерно в товара
(вярното се подчертава)

При възможност за идентификация на радиоактивния изотоп(и) с използвания радиометричен уред да се вписва:
- вид на радиоактивния изотоп (и)……
(естествен, индустриален, ядрен материал, медицински)

- химически знак на идентифицирания радиоактивен изотоп (и)……..

Схема (скица) на мястото на инцидента с местоположение на радиоактивния източник (замърсяването):

Други данни

…….....……

……...……..

Заключение:…….……

……...

Извършил (и) измерването:

1.....

.....

(специфично наименование на длъжността, име, презиме, фамилия, длъжност, структура)

Данни от индивидуален дозиметричен контрол - ……. μSv

Подпис:

2.....

.....

(специфично наименование на длъжността, име, презиме, фамилия, длъжност, структура)

Данни от индивидуален дозиметричен контрол - ……. μSv

Подпис:

При замърсяване с РМ по площ, да се извърши измерване с уред за повърхностно замърсяване с алфа и бета радиоактивни вещества и се впише в графа „Други данни" следното: стойност и мерна единица, в схемата да се скицират границите на замърсената площ.

При придобита информация за присъствие на РМ и нерегистриране на гама-лъчение, да се извърши контролно измерване с уред (детектор) за повърхностно замърсяване с алфа и бета РВ.

Допълнителни определения:

NORM – визуализиране на радионуклиди естествено срещани в природата на дисплея на някои радиометрични уреди с възможност за тяхната идентификация.

IND - визуализиране на индустриални (техногенни) радиоактивни изотопи на дисплея на някои радиометрични уреди с възможност за тяхната идентификация.

INV/ NUC/SNM - визуализиране на специален ядрен материал на дисплея на някои радиометрични уреди с възможност за тяхната идентификация.

MED - визуализиране на радиоизотопи използвани в медицината на дисплея на някои радиометрични уреди с възможност за тяхната идентификация.